

Interviewartikel

19. januar 2025

Fra affald til ressource i 2026?

Af Torben Bundgaard Vad, ChooseReuse

Hvordan vil byggeriets affalds- og ressourcehåndtering ændre sig i 2026? Hvordan vil efterspørgslen efter industrielt genfremstillede byggematerialer udvikle sig? Er markedet for genanvendte byggematerialer endelig ved at få sit gennembrud? Hvad skal der til for at booste udviklingen?

Som forberedelse til vores session om skalering af fremtidens byggeri med affald på årets Circular Build Forum 2026, har vi spurgt eksperterne i panelet om, hvilke tendenser de ser lige nu, som peger ind i fremtiden.

Et gennembrudsår for byggeriets affaldshåndteringen

Panelet peger på, at **2026 kan blive et vendepunkt for affaldshåndtering i byggeriet**. En af de tydeligste tendenser er, at sortering i stigende grad flyttes væk fra byggepladsen.

Ifølge **Mikael Oddershede**, udviklingskonsulent hos **Business Skive** er **tredjepartssortering** på vej til at få et markant gennembrud. Ved at sortere affaldet offsite kan man både spare tid, reducere antallet af containere på byggepladsen, og vigtigst af alt opnå en langt højere materialekvalitet. Det er afgørende, hvis materialerne efterfølgende skal genanvendes industrielt i større skala.

Jens Breinholt, fhv. Bæredygtighedschef i **Pension Danmark** peger på, at kravet om at medregne A5 (byggepladsens energiforbrug, affald og transport) i LCA fra 1. juli 2025, vil styrke incitamentet for affaldssortering og genbrug. Når entreprenører opdager, at der reelt er **betydelige økonomiske gevinster** ved bedre affaldshåndtering, begynder adfærden at ændre sig. For en branche med lave marginaler kan selv små forbedringer på bundlinjen være stærke drivkræfter.

Udbud og efterspørgsel mødes

På materialesiden oplever flere aktører, at efterspørgslen på genbrugte og genanvendte byggematerialer **er steget markant i løbet af 2025**.

Max Kejser Mortensen, driftschef hos **Nordsten** fortæller, at virksomheden på kort tid har oplevet et markant spring i salget af genbrugsmursten. Både volumen og forudsigeligheden i markedet er højnet. Hvor genbrug tidligere var nichebaseret, er der nu en seriøs pipeline, og produktionen dækket mange måneder frem. Det er et tydeligt signal om, at markedet er ved at modne.

Simon Bjarno Jensen Sustainability Project Manager hos **DEKO** peger på at **materialerne bliver mere målrettet udbuddet**. Nedrivere og affaldsaktører bliver bedre til at levere materialer i de formater og kvaliteter, som producenterne efterspørger – fx glas uden rammer eller mursten i bestemte formater. Det gør det langt lettere at integrere genbrug i industrielle processer.

Der er dog bred enighed om, at markedet stadig mangler det afgørende mellemlid, de industrielle løsninger, der kan håndtere store volumener med høj ensartethed. Udbud og efterspørgsel er der, men de skal kobles mere effektivt. Processerne herfor kommer til at tage mere form i 2026.

Hvad kan booste udviklingen yderligere?

Når panelet bliver spurgt om, hvad der for alvor kan accelerere udviklingen, går tre svar igen:

1. Regulering med retning – ikke bare krav

Bygningsreglementet spiller allerede en central rolle, især gennem CO₂-krav. Men panelet advarer mod et for snævert fokus på CO₂ alene. **Mikael Oddershede** peger på risikoen for "CO₂-tunnelsyn", hvor materialer scorer højt på papiret, men reelt ikke er ressourceeffektive. I fremtiden kan derfor forventes større fokus på faktisk ressourceforbrug og materialecirkulation.

2. Klare krav fra bygherrer og projekter

Ifølge **Simon Bjarno Jensen** kan konkrete krav – fx at en vis andel af et byggeri skal bestå af genbrugte eller genanvendte materialer – skabe øjeblikkelig efterspørgsel. Erfaringer fra det svenske marked viser, at sådanne krav hurtigt flytter markedet.

3. Kapital, kompetencer og nye generationer

Max Kejser Mortensen peger på, at lovgivningen har gjort markedet mindre risikofyldt for investorer. Når kapitalen følger med, kan produktionen skaleres, og priserne presses ned. Jens Breinholt istemmer, at nye generationer i branchen, sammen med uddannelse og styrket faglighed, trin for trin vil bidrage til at gøre cirkulær praksis til det normale" frem for det idealistiske.